

Haftalık Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar

20 Mayıs 2022

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

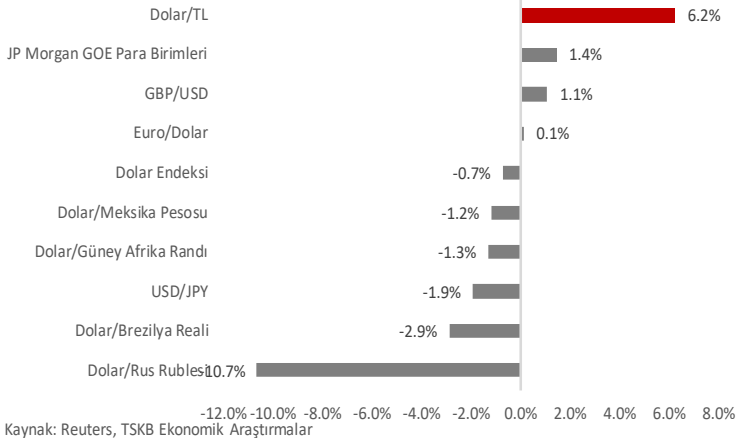
Geride kalan hafta

- Geride kalan haftada küresel risk iştahı kırılğan bir seyir izledi.
- Devam eden jeopolitik gerilime dair haber akışı, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomi merkez bankalarının faiz artırımları, zayıflayan küresel büyüme görünümü ve enflasyonist baskıya dair kaygılar finansal piyasalarda risk iştahına yön veren ana unsurlar olmayı sürdürdü. Belli başlı ekonomilerden aktiviteye dair veriler karışık bir tablo çizerken, Çin'de COVID-19 salgını nedeniyle uygulanan karantina tedbirlerinin hafifletilmesi ve faiz indirimi risk iştahını destekleyen faktörler oldu.
- Rusya ve Ukrayna arasındaki çatışmalar sürerken, diplomatik görüşmelerin askıya alındığı duyuruldu. ABD Başkanı Joe Biden Finlandiya ve İsveç'in NATO üyeliklerini desteklediğini belirtilirken, ABD Senatosu Ukrayna'ya 40 milyar dolarlık yardım paketini onayladı.
- Hafta genelinde gelişmiş ekonomi merkez bankalarından şahin mesajlar geldi. ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell 50 baz puanlık faiz artırımlarının masada olduğunu söylerken, aktiviteye dair verilerdeki güçlü sonuçlara dikkat çekti. Bununla birlikte, enflasyonda düşüş konusunda net ve ikna edici işaretler gelene kadar faiz artırımlarına devam edeceklerinin altını çizerken, son zamanlarda yaşananlardan sonra resesyondan kaçınmanın ve fiyat istikrarını sağlamanın olabileceğini söyledi. Fed St. Louis Başkanı James Bullard, Avrupa ve Çin kaynaklı risklere rağmen Fed'in enflasyonu soğutmak için iyi bir planı olduğunu kaydetti. Bullard ekonomi tekrar rayına oturma sürecinde piyasalarda dalgalanmalar ve bozulmalar görülebileceğine dikkat çekti. Cleveland Fed Başkanı Eshter George hisse senetleri piyasasında yaşanan çalkantının para politikasındaki sıkılaştırma beklentisinin bir yansıması olduğunu kabul

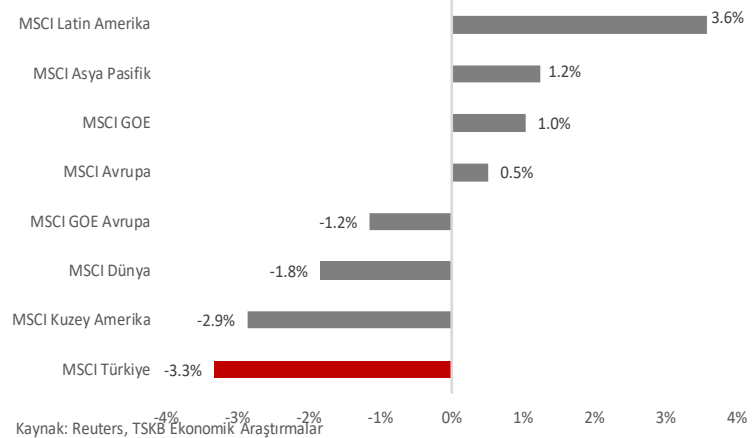
etse de 50 baz puanlık faiz artırımını konusundaki desteğinin sürdüğünü belirtti. Avrupa Merkez Bankası (ECB) Üyesi Klaas Knot, Temmuz ayında 25 baz puanlık artışından yana olduğunu ancak gerektiği takdirde daha yüksek oranda bir artış da dışlamayacağını kaydetti.

- ABD'de yayınlanan makroekonomik veriler kırılğan bir tablo ortaya koydu. Nisan ayında toplam perakende satışlar bir önceki aya göre beklentiler dahilinde %0,9 artarken, perakende satışlar kontrol grubunda aylık artış tahminlerin iki katı oranda %1,0 seviyesinde geldi. Aynı dönemde sanayi üretimi %0,5 olan beklentilerin üzerinde %1,1 artış kaydederken, imalat sanayi kapasite kullanım oranı Mart ayındaki %78,2'den %79,0'a yükseldi. Nisan ayında yıllıklandırılmış ikinci el konut satışları aylık bazda %2,4 gerilerken, Mart ayı verileri aşağı yönde revize edildi. Ülkede bileşik öncü göstergeler endeksi aylık bazda yatay kaldığı tahminlerine karşın %0,3 geriledi. Mayıs ayında Philadelphia Fed imalat sanayi aktivite endeksi Nisan'daki 17,6'dan 16,0 olan beklentilerin oldukça altında kalarak 2,6'ya düştü. Nisan ayında 24,6 olan Empire State aktivite endeksi 17,0 olan beklentilerin altında kalarak -11,6'ya düştü.
- Euro Bölgesi 2022 ilk çeyrekte tahminlerden güçlü büyürken, sanayi üretimi Mart'ta beklentilerin hafif üzerinde geldi. Gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) ilk çeyrekte bir önceki döneme göre %0,2 olan beklentilerin üzerinde %0,3 artarken, yıllık büyüme hızı 2021 sonundaki %4,6'dan %5,1'e çıktı. Mart ayında sanayi üretimi %2,0 olan beklentilerin hafif altında %1,8 azalırken, yıllık bazda %0,8 daralma yaşandı.
- İngiltere'de Nisan'da enflasyonda yükseliş sürerken, perakende satış-

Döviz Kurlarında 13-19 Mayıs Dönemi Performanslar

Hisse Senedi Endekslerinde 13-19 Mayıs Dönemi Performanslar

Raporun yayınlandığı gün Türkiye saati ile 15.00 itibarıyla

lar karışık bir görünüm sergiledi. Tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) Nisan ayında bir önceki aya göre %2,5 ile beklentilerin hafif altında artarken, yıllık enflasyon Mart ayındaki %7,0'dan %9,0'a yükseldi. Çekirdek TÜFE yıllık enflasyonu da %5,7'den %6,2'ye çıktı. Bununla birlikte, üretici fiyatları endeksi aylık bazda %3,4 artarken, ÜFE yıllık enflasyonu %9,0'dan hızlı yükselişle %11,1'e ulaştı. Nisan'da toplam perakende satışlar aylık bazda %0,2 olan beklentilerin oldukça üzerinde %1,4 arttı. Ancak yıllık bazda %4,9 azalışa işaret etti.

- Japonya ekonomisi 2022 ilk çeyrekte daralırken, Nisan'da enflasyon hızlandı. GSYH bir önceki döneme göre 2022'nin ilk çeyreğinde %0,2, yıllıklandırılmış olarak %1,1 daraldı. Mart ayında %1,2 olan tüketici fiyatları yıllık enflasyonu Nisan'da %2,5'e yükseldi. Aynı dönemde çekirdek enflasyonu %0,8'den %2,1'e çıktı.
- Çin Merkez Bankası (PBoC) para politikası faizini indirirken, ülkeden gelen veriler daralmaya işaret etti. PBoC 1 yıl vadeli borç verme faizini %3,70'te sabit tutarken, 5 yıl vadeli borç verme faizini sürpriz şekilde %4,60'tan %4,45'e indirdi. Nisan'da sanayi üretimi yıllık bazda %0,4 artış tahminlerinin aksine %2,9 daraldı. Perakende satışlarda ise yıllık bazda %6,1 olan beklentilerin ötesinde %11,1 daralma meydana geldi.
- Güney Afrika Merkez Bankası (SARB) %4,25 olan para politikası faizini beklentilerle uyumlu şekilde %4,75'e çıkardı.
- Küresel borç stoku 2022 ilk çeyrekte rekor seviyeye çıktı. Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) verilerine göre, küresel borç stoku 2022 ilk çeyrek itibarıyla bir önceki döneme göre 3,3 trilyon dolar artışla 305 trilyon dolara ulaştı. Artışın önemli bir kısmı ABD ve Çin kaynaklı yaşanırken, küresel gayri safi hasılaya oranla borç stoku %348 ile 2021 ilk çeyrekteki zirvesinin 15 yüzde puan altında gerçekleşti.
- Büyüme kaygıları küresel risk iştahını sınırlarken, enflasyonist kaygılar ve merkez bankalarının faiz artırımlarına devam edecekleri mesajlarıyla tahvil faizleri dalgalı bir seyir izledi. 20 Mayıs gün içi verilerine bakıldığında 2 yıllık tahvil faizlerinin önceki hafta kapanışlarının üzerinde olduğu görülürken, 10 yıllık tahvil faizlerinin ABD ve Almanya'da farklı yönde hareket ettikleri görülüyor. Dolar haftalık bazda hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri karşısında gerilerken, hisse senetlerinde ayrışma gözleniyor. 19 Mayıs verilerine göre haftalık bazda MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %1,0 yükselişe işaret ederken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi önceki hafta seviyesinin %1,8 altında bulunuyor. Ham petrol fiyatları ve bileşik emtia fiyatları endeksinde yükselişler dikkat çekiyor.
- Mart ayı ödemeler dengesi ve Nisan merkezi yönetim bütçe istatistiklerinin açıklandığı haftada yurtiçinde finansal varlıklar karışık seyretti.
- Mart'ta genel cari açığıdaki artış ve çekirdek göstergelerdeki iyileşme sürdü. 2021 Mart'ta 3,3 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2022'nin aynı ayında 5,6 milyar dolara genişledi. 2021 Mart'ta 314 milyon dolar açık veren altın ve enerji hariç çekirdek cari denge 2022 Mart'ta 2,5 milyar dolar fazla verdi. Mart'ta altın ithalatındaki sürpriz artışın yanında enerji ithalatındaki hızlı artışın sürmesi kaynaklı olarak dış ticaret açığında genişleme devam etti. Bununla birlikte, birincil gelir hesabındaki açığın artışı ve ikincil gelirlerdeki çıkış cari dengeyi negatif etkiledi. Aynı

dönemde turizm ve taşımacılık başta olmak üzere, önemli hizmet kalemlerinde gözlenen hızlı artış cari açığıdaki genişlemeyi sınırladı. Mart'ta yüklü sermaye çıkışı yaşanırken, resmi rezervler cari açığın finansmanında önemli rol oynadı. Resmi rezervler 4,5 milyar dolar azalırken, net hata-noksan kaleminden 1,6 milyon dolar giriş oldu.

- Harcamalarda artış vergi gelirlerindeki artışın oldukça üzerinde gelirken, Nisan ayında merkezi yönetim bütçe performans göstergeleri zayıfladı. Merkezi yönetim bütçesi toplam gelirleri Nisan 2022'de yıllık bazda %75,0 artarken, toplam harcamalarda artış %93,6'yı buldu. Böylece 2021 Nisan'da 16,9 milyar TL olan genel bütçe açığı Nisan 2022'de 50,2 milyar TL'ye yükseldi. Geçen yıl Nisan'da 1,7 milyar TL fazla veren faiz dışı dengede ise 31,0 milyar TL açık oluştu. Nisan'da vergi gelirleri bir önceki aya kıyasla hızlanırken, vergi dışı gelirlerde enflasyona endekslili tahvilin ihracından doğan primli satış gelirinin etkisi gözlemlendi. Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulaması ve BOTAŞ'a yapılan transferler önceki aya göre azalsa da bütçe giderleri enflasyonist etkilerle hızlı bir seyir izledi.
- Mayıs'ta tüketici güven endeksi hafif toparlandı. Nisan ayında 67,3 olan tüketici güven endeksi Mayıs ayında 67,6'ya çıktı. Hane halkının mevcut dönemde maddi durum beklentisi ve gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi zayıflarken, gelecek 12 aylık dönemde maddi durum beklentisi ve dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesine dair alt endeksler yükseldi.
- Konut satışlarında güçlü sonuçlar Nisan'da da sürdü. TÜİK tarafından açıklanan konut satışları Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %38,8 oranında artarak 133.058 seviyesinde gerçekleşti. İpotekli konut satışları yıllık %82,9 oranında hızlı artarak 32.030 olurken, ikinci el konut satışları %45,0 artışla 96.637, ilk el konut satışları %24,7 artışla 36.421 seviyesine yükseldi. Yabancılar gerçekleştirilen konut satışları Mart ayında %58,1 artışla 6.447'ye çıktı.
- Haftalık veriler 13 Mayıs'ta biten haftada yurtdışı yerleşiklerin Türk finansal varlıklarda sert satış yaptığına işaret etti. TCMB fiyat ve kur etkisinden arındırılmış verilerine göre 13 Mayıs'ta biten haftada yabancılar hisse senetlerinde 766,9 milyon dolar, tahvillerde ise 298,1 milyon dolar satış gerçekleştirdi.
- Özel sektörün yurtdışından sağladığı kredi borcu Mart itibarıyla 2021 sonuna göre 1,7 milyar dolar azalarak 167,3 milyar dolar oldu. Uzun vadeli borç 2,1 milyar dolar azalırken, kısa vadeli borçta 394 milyon dolar artış yaşandı. Özel sektörün yurt dışından sağladığı toplam kredi borcu, Mart sonu itibarıyla kalan vadeye göre incelendiğinde, 1 yıl içinde gerçekleştirilecek olan anapara geri ödemelerinin toplam 45,8 milyar olduğu görülüyor.
- Türk finansal varlıklarda kırılğan bir seyir gözlemlendi. TL cinsi tahvil faizleri önceki hafta gördüğü zirvelerden bir miktar geri çekilse de ülke risk primi yükseldi. TL satış baskısı altında kalırken, Borsa İstanbul gösterge endeksleri haftayı kayıplarla tamamlamak üzere. 20 Mayıs gün içi verilerine göre Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri önceki hafta kapanışlarının %1,7 altında bulunurken, TL'nin değer kaybettiği haftada MSCI Türkiye endeksinin 19 Mayıs kapanışı itibarıyla haftalık düşüşü %3'ün üzerinde idi.

Yurtiçi ve Yurtdışı Faizler				
	Son Veri	Haftalık Değişim	Ay Başından Bu Yana	Yıl Başından Bu Yana
TL	%	Baz Puan		
2 Yıllık	27.08	-63	211	434
5 Yıllık	27.16	-73	84	170
10 Yıllık	24.53	-55	-83	21
TLRef	13.91	0	117	-31
TCMB Ağırlıklı Ortalama	14.00	0	0	0
USD				
5 Yıllık	9.38	-4	167	196
10 Yıllık	9.53	-4	126	179
5 Yıllık USD CDS (Baz puan)	716	9	171	157
Küresel Faizler				
ABD-2 Yıllık	2.64	5	31	191
ABD-10 Yıllık	2.88	-5	53	136
Almanya-2 Yıllık	0.37	27	44	101
Almanya-10 Yıllık	0.99	4	44	117

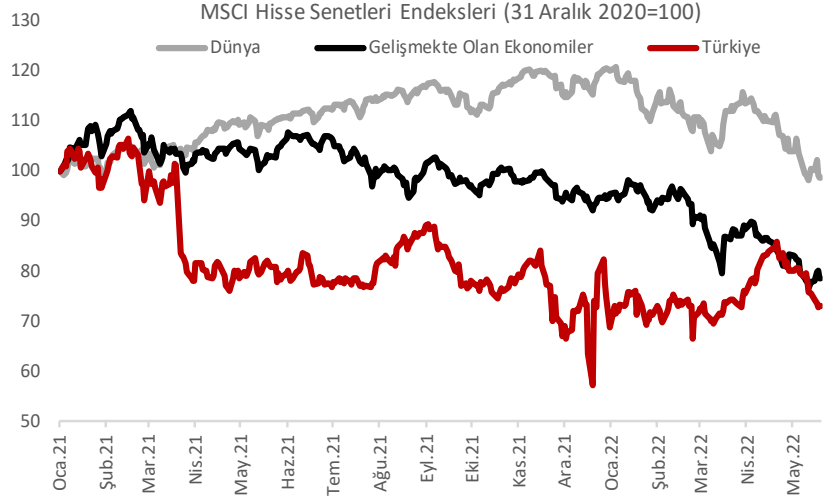
Raporun yayınlandığı gün Türkiye saati ile 15.00 itibarıyla

Yeni hafta

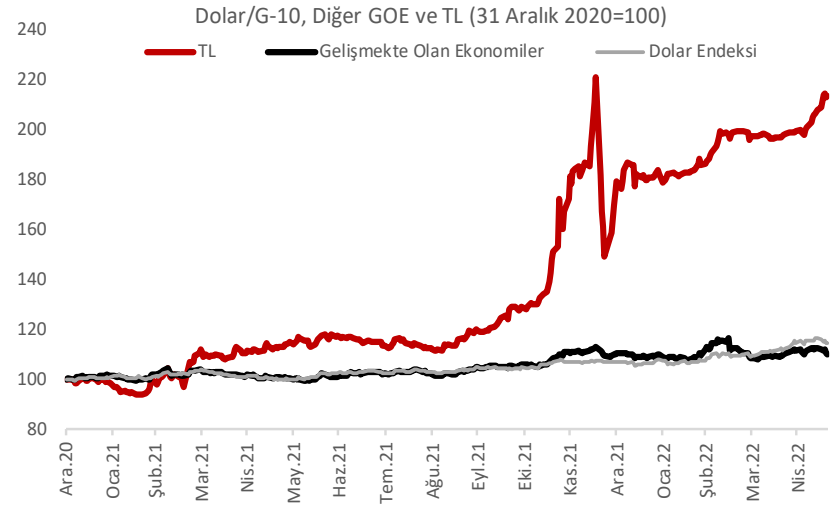
- Yeni haftada jeopolitik gündemde NATO'nun genişlemesiyle ilgili tartışmaların ve Rusya-Ukrayna arasındaki çatışmalar eksenindeki haber akışının ön planda yer alabileceği değerlendiriliyor.
- Küresel ekonomik gündemin ön sırasında ise Fed'in son toplantısına ait özet ve gelişmiş ekonomilerde satın alma yöneticileri endeksleri (PMI) Mayıs ayı ön sonuçları yer alacak.
- ABD'de Nisan ayı bireysel harcamalar fiyat endeksi (PCE), yeni ve beklenen konut satışları ile 2022 ilk çeyrek revize büyüme verisi yayınlanacak. Euro Bölgesi geneline ilişkin veri takvimi görece sakinken, Almanya'da Mayıs ayı iş alemi güven endeksi (Ifo) ve 2022 ilk çeyrek büyüme ikinci hesaplama sonuçları açıklanacak.
- Yurtdışında gündemin ön sırasında TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısı ve faiz kararı yer alacak. TCMB'nin faizleri değiştirmesi beklenmezken, görünüme dair değerlendirmeleri önemli olacak. TCMB Mayıs ayı reel sektör güven endeksi, Piyasa Katılımcıları Anketi ve Finansal İstikrar Raporu'nu yayınlayacak. Hazine Mayıs ayı borçlanma programı kapsamında 3 yıl vadeli altın tahvili ve altına dayalı kira sertifikasının yanında 4 yıl vadeli sabit kupon ödemeli ve 10 yıl vadeli TÜFE'ye endekli tahviller ve 9 ay vadeli sabit kuponlu bonosu ihraçları gerçekleştirecek. Ayrıca haftanın son günü Moody's Türkiye kredi notu değerlendirmesini yayınlayabilecek.

Haftanın Önemli Veri ve Gelişmeleri					
Tarih	Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Beklenti	Önceki
23 May	Türkiye	İmalat Sanayi KKO	Mayıs		77.8%
23 May	Türkiye	TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi	Mayıs		
23 May	Almanya	Ifo İş İklimi Endeksi	Mayıs	91.4	91.8
24 May		Küresel İmalat PMI'lar (öncü)	Mayıs		
24 May	ABD	Yeni Konut Satışları (aylık değişim)	Nisan		-8.6%
25 May	Almanya	GSYH Büyümesi (çeyreklik)	1Ç22	0.2%	0.2%
25 May	ABD	FOMC Toplantı Tutanakları	Mayıs		
26 May	Türkiye	TCMB Faiz Kararı	Mayıs	14.00%	14.00%
26 May	ABD	GSYH Büyümesi (çeyreklik)	1Ç22	-1.4%	-1.4%
26 May	ABD	Bekleyen Konut Satışları (aylık değişim)	Nisan	-1.6%	-1.2%
27 May	Türkiye	Finansal İstikrar Raporu 2022-I			
27 May	Türkiye	Moody's Türkiye Değerlendirmesi			
27 May	ABD	PCE Fiyat Endeksi (aylık değişim)	Nisan		0.9%

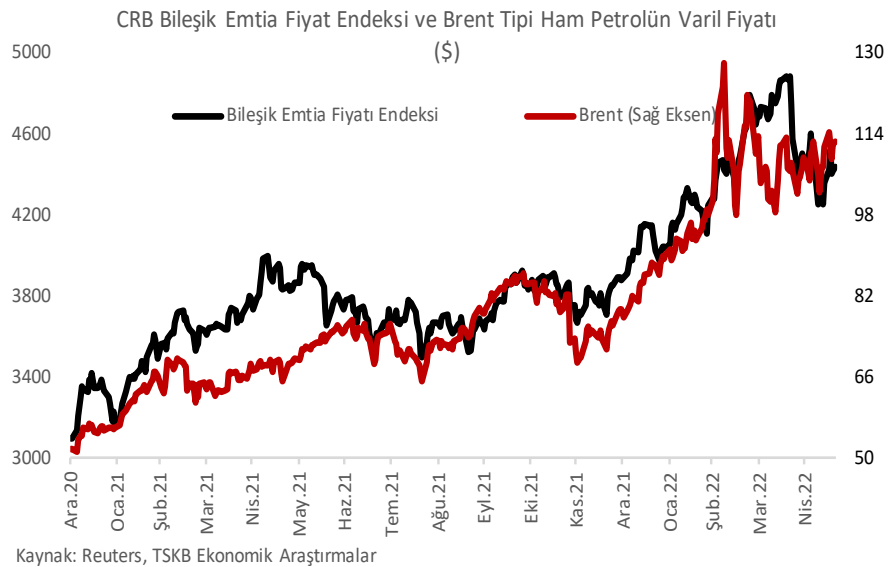
- Küresel hisse senetleri piyasası kırılgan bir seyir izledi. 19 Mayıs verileri haftalık bazda MSCI dünya endeksinin önceki hafta seviyesinin %1,8 altında olduğunu gösterdi. Gelişmekte olan ekonomilerin hisse senetleri ayrışırken, MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %1,0 artışa işaret etti. MSCI Türkiye ise %3,3 geriledi.

- Dolar endeksinin %0,7 gerilediği haftada gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri dolar karşısında ortalamada %1,4 değer kazandı. TL'de olumsuz ayrışma gözlenirken, dolar karşısında %6 oranında değer kaybı yaşandı.

- Haftaya dalgalı başlayan emtia fiyatları bu eğilimini korudu. 20 Mayıs gün içi seviyelere göre, Brent tipi ham petrol fiyatı ve emtia fiyatları bileşik endeksi haftalık bazda sırasıyla %0,9 ve %1,8 yükseliş kaydettiler.

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr